

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 51 0 Ps 175654 24 Pž 3

Novi Travnik, 11.09.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija: Katica Jozak-Mađar, kao predsjednica vijeća, Alma Islamović i Denis Trifković, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Horizont d.o.o. Vitez, Donja Večeriska bb, Vitez, zastupan po punomoćniku Bruno Božić, advokat iz Travnika, protiv tužene PS Vitezit d.o.o. Vitez, u stečaju, ulica Tvornička broj 1, Vitez, zastupan po stečajnoj upravnici Behrija Huseinbegović, a ova po punomoćniku Ahmedin Salkica, advokat iz Travnika, radi povrata sredstava, vrijednost spora 60.643,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Ps 175654 22 Ps 2 od 31.01.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 11.09.2024. godine, donio je slijedeće:

RJEŠENJE

Žalba tužitelja se uvažava te se ukida presuda Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Ps 175654 22 Ps 2 od 31.01.2023. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Obrazloženje

Osporenom prvostepenom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja kojim je tražio da se tuženi obaveže da mu isplati iz stečajne mase iznos od 60.643,00 KM sa zakonskom zateznom kamato od dana podnošenja tužbe pa do isplate, te da mu namiri troškove parničnog postupka koliko oni budu iznosili. Istovremeno ovom presudom naloženo je tužitelju da tuženom na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 9.808,47 KM.

Protiv ove presude tužitelj je blagovremeno izjavio žalbu koja je odlukom drugostepenog suda broj 51 0 Ps 175654 23 Pž 2 od 28.09.2023. godine odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđena.

Protiv drugostepene presude tužitelj je blagovremeno izjavio reviziju koju je Vrhovni sud Federacije BiH svojim rješenjem broj 51 0 Ps 175654 23 Rev od 25.06.2024. godine usvojio, drugostepenu presudu ukinuo i predmet vratio drugostepenom sudu na ponovno suđenje. Istovremeno je ostavljeno da o troškovima revizionog postupka će se odlučiti u konačnoj odluci.

Tužitelj podnesenom žalbom protiv prvostepene presude istu pobija iz svih žalbenih razloga navedenih u članu 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku F BiH s prijedlogom drugostepenom sudu da žalbu usvoji, prvostepenu presudu ukine i predmet vrati na ponovni postupak i odluku ili da presudu preinači na način da usvoji tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti. U obrazloženju žalbe se navodi da je prvostepeni sud povrijedio član 8. i 126. Zakona o parničnom postupku F BiH, a što predstavlja

povredu i člana 209. stav 1. istog zakona, a koje postupanje bili je od utjecaja na pravilnost donesene odluke jer ovakvom ocjenom dokaza došlo je do nepotpuno i nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja a iz čega proizlazi i pogrešna primjena materijalnog prava naročito u pogledu primjene člana 109. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima čime je prekoračio svoja ovlaštenja postupajući suprotno odredbi člana 2. stav 1. Zakona o parničnom postupku F BiH. Posebno ističe da Zakon o odbrani BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 88/05) se nije mogao primijeniti retroaktivno zbog čega nalazi da su ugovori kojim su zaključili tužitelj i tuženi ogledaju zakonitim i pravno valjanim. Također nalazi da je neutemeljen i pogrešan zaključak suda da tužitelj nije dokazao osnovanost i visinu tužbenog zahtjeva jer u tom pravcu nije ponudio valjane dokaze, niti je predlagao vještačenja po vještaku građevinske i ekonomske struke jer se u ugovoru o kupoprodaji nekretnina broj 14/4 od 16.02.2004. godine i to članom 1. utvrđuje ukupna površina nekretnina zemljišta i određuje vrijednost istih u iznosu od 61.281,00 KM. Dakle, ugovorne strane svojom voljom utvrdile vrijednost nekretnina i zaključile ugovor o kupoprodaji istih, a koje nekretnine su upravo predmet spora za što sudu nisu bila potrebna posebna znanja kako bi utvrdio visinu tužbenog zahtjeva pa time i preinačenog tužbenog zahtjeva, a slijedom toga ni da je bilo potrebno provoditi dokaz vještačenja. Tužitelj je na glavnom ročištu preinačio tužbeni zahtjev shodno nalazu vještak geodete, te kako je tuženi u međuvremenu prodao predmetne nekretnine to je tužitelj shodno članu 56. stav 2. Zakona o parničnom postupku F BiH i tražio povrat novčanih sredstava u iznosu od 60.643,00 KM koji iznos je i naveden u ugovoru o kupoprodaji zemljišta, tako da u konačnici nalazi da je tako donesena odluka nepravilna i nezakonita, te je predložio kao u uvodu žalbe istovremeno ističući i zahtjev za naknadu troškova sastava žalbe po advokatu.

Tuženi u odgovoru na žalbu istu je osporio u cijelosti smatrajući da je žalba neosnovana obzirom da tužitelj podnoseći prijavu izlučnog prava u stečajnom postupku je trebao specificirati i taksativno pobrojati imovinu za koju traži izlučenje kao i pružiti dokaze o vlasništvu nad tom imovinom, a što je propustio, pa tako i u ovom postupku, slijedom čega je osporavanje ove prijave od strane stečajne upraviteljice tuženog bilo osnovano. Posljedično tome neosnovan je novi tužbeni zahtjev kojim potražuje naknadu obzirom da pored naprijed navedenog tužitelj nije dokazao visinu štete koju je pretrpio a niti da je prodaja provedena na nelegalan način (člana 37. Zakona o stečajnom postupku F BiH) tako da predlaže drugostepenom sudu da žalbu tužitelja odbije kao neosnovanu te obaveže tužitelja da tuženom nadoknadi troškove postupka prema iskazanom troškovniku.

U ponovnom postupku, shodno prednjoj odluci revizionog suda, a nakon što je ispitao prvostepenu odluku u granicama razloga navedenih u žalbi i po službenoj dužnosti shodno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku F BiH („Službene novine F BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je zaključio slijedeće:

Žalba je osnovana.

Predmet spora u ovom pravnoj stvari je zahtjev tužitelj kojim traži da mu tuženi iz stečajne mase isplati iznos od 60.643,00 KM sa sporednim potraživanjem.

Prvostepeni sud je tokom postupka utvrdio slijedeće, a što se može sumirati na način, a to je:

-da je rješenjem prvostepenog suda broj 51 0 St 162693 19 St od 14.11.2019. godine otvoren stečajni postupak nad imovinom tuženog; da je tužitelj podnio prijavu svojih izlučnih potraživanja na nekretninama koje je stekao kupoprodajnim ugovorom sa tuženim; da je na ročištu za ispitivanje potraživanja koje je održano 19.06.2020. godine prijava tužitelja osporena te u skladu sa datom uputom podnio tužbu u zakonskom roku u kojoj je tražio da sud utvrdi da je vlasnik nekretnina, pobliže oznake kao u tužbi, u ukupnoj vrijednosti od 63.643,00 KM;

-da je u toku ovog postupka tuženi istakao prigovor pasivne legitimacije obzirom da se predmetne nekretnine postale vlasništvo Interpromet d.o.o. Vitez, te kao dokaz tome priložio rješenje o dosudi istog prvostepenog suda broj 51 0 St 162693 19 St od 04.03.2020. godine te shodno tome i da je tužitelj izvršio objektivno preinačenje na glavnoj raspravi dana 10.12.2021. godine tražeći da sud obaveže tuženog da mu iz stečajne mase isplati iznos od 60.643,00 KM koji predstavlja iznos za koje je tužitelj kupio spornu nekretninu, odnosno platio, te kao dokaz tome dostavio ugovor broj 95/2000 od 20.06.2000. godine iz kojeg je vidljivo da je isti zaključen između tužitelja kao izvođača radova i Vitezit- Cromen d.d. iz Viteza kao naručitelja radova na sanaciji objekta R-105, Anex ugovoru broj 95/2000 od 24.06.2002. godine, predmjer radova sa spiskom aktivnosti uz Anex ugovora broj 95/2000 od 20.06.2000. godine, račun fakturu broj 104 u kojoj su pobrojani građevinski radovi koje je tužitelj obavio prema navedenim ugovorima a da bi se na ime te cijene tuženi obavezao da mu prenese u posjed i vlasništvo odnosno pravo korištenja na predmetnim nekretninama, dakle da je izvršeno kompenziranje između pamičnih stranaka (faktura broj 1-04 od 28.01.2004. godine, kompenzacija Horizont d.o.o. Vitez- PS Vitezit broj 1-04-1, ugovor broj 14/04 o kupoprodaji zemljišta, Pl. broj 476 za k.o. ... , pl. broj 1044 k.o. ..., zk.ul. broj 49 k.o. S... , zk.ul. broj 51 k.o. ... , zk.ul. broj 50 k.o. ... , Prijava izlučnog potraživanja tužitelja od 20.12.2019. godine, zapisnik sa izvještajnog ročišta broj 51 0 St 162693 19 St od 19.06.2019. godine, rješenje o dosudi spornih nekretnina firmi Interpromet d.o.o. Vitez broj 51 0 St 162693 19 St od 04.03.2021. godine, a temeljem kojeg rješenja je izvršena promjena u evidenciji zemljišnoknjižnog ureda prvostepenog suda i nalaz i mišljenje vještaka geodetske struke od 28.09.2021. godine, pa je kod iznesenog prvostepeni sud odbio tužbeni zahtjev zaključivši da su predmetni ugovori na koje se tužitelj poziva ništavi shodno odredbi člana 103. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, a na što sud pazi po službenoj dužnosti, a i po prigovoru tuženog te je o istom odlučio kao o prethodnom pitanju budući da se radi o nekretninama koje predstavljaju državno vlasništvo, da se tuženi bavi vojnom djelatnošću, a da je Zakonom o odbrani BiH propisana zabrana raspolaganja imovinom koja služi za potrebe odbrane, pri čemu tužitelj nije dostavio ni dokaz da je od nadležnog pravobranitelja zatražio saglasnost i mišljenje o zaključenim ugovorima, pa na istim nije mogao steći pravo vlasništva. Prvostepeni sud je imajući u vidu odredbu člana 104. Zakona o obligacionim odnosima prema kojoj u slučaju ništavosti ugovora je svaka strana dužna drugoj da vrati sve što je primila po osnovu takvog ugovora, a ako to nije moguće ili se priroda onoga što je ispunjeno protivi vraćanju ima se dati naknada u novcu prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, pa kako je kod takve situacije tuženi osporio i osnov i visinu postavljenog tužbenog zahtjeva, a da tužitelj nije predložio vještačenje po vještaku građevinske struke koji bi sudu dao jasan odgovor da li su radovi koji su navedeni u računu izvršeni, kakav im je kvalitet... kao ni vještačenje po vještaku ekonomske struke iz kojeg bi se na jasan način utvrdila visina navedenih radova, to pozivanje tužitelja samo na fakturu kao osnov za navedeni iznos prvostepeni sud nije mogao prihvatiti kao dokaz o osnovanosti tužbenog zahtjeva a da ostali dokazi nisu bitni zbog čega nisu ni cijenjeni, pa je primjenom

odredbi člana 2. stav 1. člana 4. te pravila o teretu dokazivanja iz člana 7. stav 1. i člana 126. Zakona o parničnom postupku te člana 277. i člana 278. Zakona o obligacionim odnosima donio odluku kao u izreci pobijane presude.

Međutim, u datim okolnostima slučaja prvostepeni sud tumačeći institut ništavosti ugovora, i bez da se pozvao na odgovarajuće norme materijalnog prava u tom pravcu, je zanemario i to da su stranke predmetnim kupoprodajnim ugovorom izvršila prebijanje međusobnih potraživanja tj, da su istim izjavile jedna drugoj da vrše prebijanje dakle u smislu odredbe člana 337. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, na koji način su međusobna potraživanja i utrnula, pa je nelogičan stav prvostepenog suda da je tužitelj trebao predložiti vještačenje da bi dokazao visinu onog što bi mu tuženi trebao vratiti po osnovu ništavog ugovora , a na što je posebno ukazao revizioni sud.

Nadalje, kako se u predmetnom sporu radi o zahtjevu izlučnog povjerioca to je njegov tužbeni zahtjeva se imao raspraviti primjenom odredbe člana 37. stav 5. Zakona o stečajnom postupku, na koji način prvostepeni sud nije postupio, dakle kako o navedenom nije raspravljeno zbog pogrešnog pravnog pristupa, to pobijana odluka ne sadrži ni pravne zaključke koje bi preispitao ovaj sud, odnosno kako je pogrešnom primjenom odredbe člana 8. i 126. Zakona o parničnom postupku F BiH, a s tim u vezi i odredbe člana 191. stav 4. citiranog zakona, pred prvostepenim sudom učinjena povreda odredaba parničnog postupka, a što je utjecalo na donošenje pravilne i zakonite odluke, te kako se radi o povredama koje treba otkloniti prvostepeni sud, valjalo je žalbu tužitelja uvažiti, ukinuti pobijanu presudu i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovno suđenje shodno odredbi člana 227. stav . stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku F BiH.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će raspraviti sva sporna pravna pitanja na koja je naročito ukazano u revizijskoj odluci te donijeti novu i na zakonu zasnovanu odluku za koju će dati potpune i pravilne razloge tj. na način kako je to propisano odredbom člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku F BiH. Istovremeno ostavlja se prvostepenom sudu da u skladu sa odredbom člana 397. stav 3. Zakona o parničnom postupku F BiH odluči o cjelokupnim troškovima uključujući i troškove nastale u pogledu revizije.

Predsjednica vijeća

Katica Jozak-Madžar